

Затверджено науково-методичною
радою ЖДТУ
протокол від «__» _____ 20__ р.
№__

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для проведення практичних (семінарських) занять
з навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

для студентів освітнього рівня «бакалавр»
денної форми навчання
напряму підготовки 292 «Міжнародні економічні відносини»
факультет обліку і фінансів
кафедра міжнародних економічних відносин

Розглянуто і рекомендовано
на засіданні кафедри міжнародних
економічних відносин
протокол від «__» _____
201__ р. № _____

Розробник: к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Бондарчук В.В.

Житомир
2018 – 2019 н.р.

ВСТУП

Предметом дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є система міжнародних економічних відносин, що складаються між національними економіками країн світу в умовах глобалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: викладається після вивчення дисципліни «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Міжнародні організації», «Міжнародна економіка» та передусє вивченню дисциплін, «Митні операції та режими оподаткування», «Міжнародна економічна діяльність України».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

Змістовний модуль 1.

Змістовний модуль 2.

Змістовний модуль 3.

Змістовний модуль 4.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: підготовка фахівців економічного спрямування із знанням сутності міжнародних економічних процесів у сучасному світі.

Завданнями вивчення дисципліни є дослідження сучасних форм і тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин як глобальної системи взаємозв'язків, що охоплюють світову економіку; вивчення теоретичних основ розвитку міжнародних економічних відносин; набуття студентами навичок застосування основних інструментів сучасного якісного та кількісного аналізу міжнародних економічних відносин; ознайомлення із сучасною практикою теоретичних та емпіричних досліджень міжнародної торгівлі як базової форми міжнародних економічних відносин.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких **компетенцій**:

<i>Шифр програмної компетенції</i>	<i>Назва програмної компетенції</i>
ЗК 1	Здатність опрацьовувати теоретичний матеріал з використанням сучасних форм навчання
ЗК 3	Здатність використовувати термінологічний апарат в сфері міжнародної економіки державною та іноземною мовою
ЗК 5	Здатність до систематизації та упорядкування отриманої інформації, оцінки та пояснення впливу факторів на процеси в сфері міжнародного економічного середовища, формулювати висновки та розробляти рекомендації щодо формування зовнішньо-торгівельної, інвестиційної політики держави з урахуванням особливостей розвитку міжнародного економічного середовища
ЗК 6	Здатність проводити дослідження трансформації міжнародного економічного середовища на основі розуміння тенденцій та закономірностей його розвитку з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків
ФК 5	Здатність обґрунтувати свою думку щодо зміни зовнішньо-торгівельної політики
ФК 7	Уміння пояснити вплив державного регулювання на зовнішню торгівлю,

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

	залучення міжнародних інвестицій та міжнародних кредитів
ФК 8	Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових товарних та фінансових ринків, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного середовища
ФК 9	Здатність ідентифікувати наслідки заходів державного регулювання зовнішньоторговельної політики
ФК 10	Здатність демонструвати знання базових категорій в сфері міжнародних економічних відносин та теоретичних концепцій розвитку міжнародної торгівлі та світової валютно-фінансової системи
ФК 13	Знання теоретичних основ та практичних навичок оцінювання й аналізу впливу протекціоністських заходів держав-партнерів на ступінь та спосіб включення країни в міжнародний поділ праці
ФК 14	Усвідомлює динамічність розвитку міжнародного економічного середовища і необхідність постійного розвитку і самовдосконалення
ФК 16	Здатність відтворювати теоретичні знання щодо функціонування міжнародних економічних відносин

Вивчення дисципліни орієнтоване на досягнення наступних програмних результатів навчання:

Шифр програмного результату навчання дисципліни	Назва програмного результату навчання дисципліни
ПРН 1	Усвідомлювати необхідність постійного оновлення інформації та формування нових знань в сфері міжнародної економіки з дотриманням принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення
ПРН 3	Демонструвати навички використання фахової термінології у сфері міжнародної економіки
ПРН 5	Систематизувати та упорядковувати отриману інформацію, оцінювати та пояснювати вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на зовнішньоекономічну політику держави в сфері залучення міжнародних інвестицій та кредитів, формулювати висновки та розробляти рекомендації щодо формування зовнішньоторговельної, інвестиційної та кредитної політики держави з урахуванням особливостей національного і міжнародного економічного середовища
ПРН 6	Досліджувати процеси міжнародних економічних відносин на основі розуміння тенденцій, закономірностей функціонування та розвитку міжнародного економічного середовища з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків
ПРН 15	Обґрунтувати свою думку щодо напрямів зміни зовнішньоторговельної політики
ПРН 17	Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування міжнародного економічного середовища та його вплив на особливості розробки моделі зовнішньоторговельних політики держави
ПРН 18	Вміти здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових товарних та фінансових ринків, оцінювати та вміти адаптуватися до змін міжнародного середовища
ПРН 19	Розуміти, виділяти та описувати процеси та тенденції міжнародних економічних відносин; визначати механізми та інструменти реалізації зовнішньоторговельної політики держави
ПРН 20	Володіти базовими категоріями міжнародних економічних відносин у сфері міжнародних економічних відносин в частині міжнародної торгівлі,

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

	міжнародного кредиту, міжнародних інвестицій, міжнародної міграції
ПРН 23	Вміти оцінювати й аналізувати вплив протекціоністських заходів держав-партнерів на ступінь та спосіб включення країни в міжнародний поділ праці
ПРН 24	Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення та здобуття нових знань у сфері міжнародних економічних відносин
ПРН 26	Вміти пояснити механізми трансформації міжнародних економічних відносин під дією економічних та політичних факторів

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Змістовний модуль 1.****Тема 1. Економічна сутність міжнародної торгівлі**

1. Сутність міжнародних економічних відносин.
2. Хто з ким торгує?
3. Сучасні трансформації міжнародної торгівлі.

Тема 2. Порівняльні переваги та причини міжнародної торгівлі

1. Концепція порівняльних переваг.
2. Порівняльні переваги в моделі з багатьма товарами.
3. Специфічні факторні моделі.
4. Модель Хекшера-Оліна.

Тема 3. Зовнішня економія на масштабі як причина для торгівлі

1. Теорія зовнішньої економії на масштабі.
2. Зовнішня економія та міжнародна торгівля.
3. Міжрегіональна торгівля.

Змістовний модуль 2.**Тема 4. Фірми у глобальній економіці**

1. Теорія недосконалої конкуренції.
2. Монополістична конкуренція та торгівля.
3. Витрати на торгівлю та експортні рішення.
4. Транснаціоналізація та аутсорсинг.

Тема 5. Інструменти торговельної політики

1. Базовий тарифний аналіз.
2. Затрати та вигоди від тарифів.
3. Нетарифні інструменти торговельної політики.
4. Результати торговельної політики.

Тема 6. Теорія торговельної політики 10 та протиріччя торговельної політики

1. Вільна торгівля.
2. Аргументи національного добробуту проти вільної торгівлі.
3. Розподіл доходу та торговельна політика.
4. Міжнародні переговори та торговельна політика.
5. Глобалізація та низькі заробітні плати.
6. Глобалізація та навколишнє середовище.

Тема 7. Торговельна політика в країнах, що розвиваються

1. Індустріалізація імпортозаміщення.
2. Результати та проблеми імпортозаміщення.
3. Торгова лібералізація з 1985 року.
4. Торгівля та економічне зростання: приклад Азії.

Змістовний модуль 3.**Тема 8. Статистика національного доходу та платіжний баланс**

1. Рахунок національного доходу.
2. Національний дохід у відкритій економіці.
3. Платіжний баланс.

Тема 9. Обмінний курс та закордонні валютні ринки

1. Облікові ставки та міжнародні трансакції.
2. Закордонні грошові ринки.
3. Попит на закордонні грошові активи.
4. Рівновага на закордонних грошових ринках.

Тема 10. Кількість грошей, відсоткові ставки та обмінні курси

1. Рівноважна облікова ставка.
2. Пропозиція грошей та обмінний курс.
3. Інфляція та динаміка обмінного курсу.
4. Інфляційне таргетування.

Змістовний модуль 4.**Тема 11. Міжнародна валютна система**

1. Макроекономічні цілі у відкритій економіці.
2. Механізм імпорту інфляції.
3. макроекономічна взаємозалежність в умовах плаваючих валютних курсів.

Тема 12. Оптимальні валютні зони

1. Євро та економічна політика Єврозони.
2. Теорія оптимальних валютних зон.

Тема 13. Фінансова глобалізація: можливості та криза

1. Міжнародний ринок капіталів та вигоди від торгівлі.
2. Міжнародний банкінг та міжнародний ринок капіталів.
3. Регулювання міжнародного банкінгу.

Тема 14. Економічне зростання, кризи та реформи країн, що розвиваються

1. Доходи, багатство та зростання у світовій економіці.
2. Структурні особливості країн що розвиваються.
3. Запозичення та заборгованість країн що розвиваються.
4. Східна Азія: успіх та криза.

ЖДГУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

Карта використання матеріалів планів та методичних вказівок до практичних занять, виконання контрольних робіт студентами денної форми навчання з курсу

**«Міжнародні економічні відносини»
на 2017-2018 н.р.**

Тема	<i>Групи / номери практичних занять</i>
Тема 1. Економічна сутність міжнародної торгівлі	1-3
Тема 2. Порівняльні переваги та причини міжнародної торгівлі	4-5
Тема 3. Зовнішня економія на масштабі як причина для торгівлі	6-7
Модульна контрольна робота № 1	8
Тема 4. Фірми у глобальній економіці	9-10
Тема 5. Інструменти торгівельної політики	11-12
Тема 6. Теорія торгівельної політики та протиріччя торговельної політики	13-14
Тема 7. Торгівельна політика в країнах, що розвиваються	15
Модульна контрольна робота № 2	16
Тема 8. Статистика національного доходу та платіжний баланс	17-20
Тема 9. Обмінний курс та закордонні валютні ринки	21-24
Тема 10. Кількість грошей, відсоткові ставки та обмінні курси	25-27
Модульна контрольна робота № 3	28
Тема 11. Міжнародна валютна система	29-32
Тема 12. Оптимальні валютні зони	33-35
Тема 13. Фінансова глобалізація: можливості та кризи	36-37
Тема 14. Економічне зростання, кризи та реформи країн, що розвиваються	38-39
Модульна контрольна робота № 4	40

Тема 1. Економічна сутність міжнародної торгівлі

Мета: визначити сутність міжнародної торгівлі та спонукальні мотиви до її розвитку; ознайомитися із сутністю та застосуванням гравітаційної моделі торгівлі.

План

1. Сутність міжнародних економічних відносин.
2. Хто з ким торгує?
3. Сучасні трансформації міжнародної торгівлі.

Запитання для перевірки знань:

1. Які переваги надає зовнішня торгівля для країн?
2. Як розмір економік впливає на обсяги торгівлі між країнами?
3. Що таке гравітаційна модель зовнішньої торгівлі?
4. Як використовують гравітаційну модель?

Домашнє завдання:

1. Дослідити підходи модифікації складових гравітаційної моделі та побудувати гравітаційну модель зовнішньої торгівлі між Україною та 5 іншими країнами.

Тема 2. Порівняльні переваги та причини міжнародної торгівлі

Мета: визначити сутність порівняльних переваг в міжнародній торгівлі.

План

1. Концепція порівняльних переваг.
2. Порівняльні переваги в моделі з багатьма товарами.
3. Специфічні факторні моделі.
4. Модель Хекшера-Оліна.

Запитання для перевірки знань:

1. Розкрийте сутність порівняльних переваг в міжнародній торгівлі.
2. Охарактеризуйте порівняльні переваги в моделі з багатьма товарами.
3. Розкрийте сутність специфічних факторних моделей.
4. Розкрийте сутність моделі Хекшера-Оліна.

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте сучасні схеми міжнародної торгівлі та спробуйте з'ясувати, за якою з теорій відбуваються торговельні зв'язки в сучасному світі.

Тема 3. Зовнішня економія на масштабі як причина для торгівлі

Мета: визначити сутність та прояв зовнішньої економії на масштабі в міжнародній торгівлі.

План

1. Теорія зовнішньої економії на масштабі.
2. Зовнішня економія та міжнародна торгівля.
3. Міжрегіональна торгівля.

Запитання для перевірки знань:

1. В чому полягає сутність економії на масштабі?
2. В чому полягає зовнішня економія на масштабі?
3. Розкрийте сутність зовнішньої економії в міжнародній торгівлі?
4. Розкрийте суть міжрегіональної торгівлі.

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте і встановіть яким чином теорії міжнародної торгівлі з попередньої теми узгоджуються із економією на масштабі у міжнародній торгівлі

Тема 4. Фірми у глобальній економіці

Мета: ознайомитися із основними положеннями теорії фірми в контексті міжнародних економічних відносин.

План

1. Теорія недосконалої конкуренції.
2. Монополістична конкуренція та торгівля.
3. Витрати на торгівлю та експортні рішення.
4. Транснаціоналізація та аутсорсинг.

Запитання для перевірки знань:

1. Дайте визначення недосконалої конкуренції та опишіть моель поведінки фірми в умовах недосконалої конкуренції.
2. Розкрийте особливості торгівлі в умовах монополістичної конкуренції.
3. Розкрийте сутність витрат на торгівлю та як вони впливають на експортні рішення.
4. Розкрийте роль транснаціоналізації та аутсорсингу в сучасних умовах розвитку міжнародних економічних відносин.

Домашнє завдання

1. Проаналізуйте витрати на торгівлю в Україні та сформулюйте основні проблеми в прийнятті експортних рішень українських фірм.

Тема 5. Інструменти торговельної політики

Мета: ознайомитися із сутністю та механізмом впливу інструментів торговельної політики

План

1. Базовий тарифний аналіз.
2. Затрати та вигоди від тарифів.
3. Нетарифні інструменти торговельної політики.
4. Результати торговельної політики.

Запитання для перевірки знань:

1. Розкрийте положення базового тарифного аналізу.
2. Опишіть затрати та вигоди від тарифів.
3. Опишіть нетарифні інструменти торговельної політики.
4. Розкрийте суть результатів торговельної політики.

Домашнє завдання:

1. Охарактеризуйте інструменти торговельної політики, які використовує Україна в регулювання зовнішньої торгівлі.

Тема 6. Теорія торгівельної політики та протиріччя торговельної політики

Мета: ознайомитися з основними положеннями торговельної політики та її основними протиріччями.

План

1. Вільна торгівля.
2. Аргументи національного добробуту проти вільної торгівлі.
3. Розподіл доходу та торговельна політика.
4. Міжнародні переговори та торговельна політика.
5. Глобалізація та низькі заробітні плати.
6. Глобалізація та навколишнє середовище.

Запитання для перевірки знань:

1. Які існують протиріччя між вільною торгівлею та національним добробутом?
2. Опишіть взаємозв'язок між розподілом доходу та торговельною політикою.
3. Розкрийте проблему глобалізації та низьких заробітних плат?

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте та виявіть вплив глобалізації на торговельну політику України.

Тема 7. Торгівельна політика в країнах, що розвиваються

Мета: визначити особливості торговельної політики в країнах, що розвиваються.

План

1. Індустріалізація імпортозаміщення.
2. Результати та проблеми імпортозаміщення.
3. Торгова лібералізація з 1985 року.
4. Торівля та економічне зростання: приклад Азії.

Запитання для перевірки знань:

1. Розкрийте сутність індустріалізації та імпортозаміщення в країнах, що розвиваються.
2. Опишіть основні наслідки та проблеми політики імпортозаміщення.
3. Розкрийте механізм впливу торгівлі на економічне зростання на прикладі країн

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте які уроки азіатських країн в розвитку торгівлі та економічному зростанні були б корисними для України.

Тема 8. Статистика національного доходу та платіжний баланс

Мета: визначити основні способи обчислення національного доходу та функціональне призначення платіжного балансу.

План

1. Рахунок національного доходу.
2. Національний дохід у відкритій економіці.
3. Платіжний баланс.

Запитання для перевірки знань:

1. Опишіть в який спосіб проводиться вимір національного доходу.
2. Як формується національний дохід в умовах відкритої економіки.

Домашнє завдання:

1. Охарактеризуйте платіжний баланс України за минулий рік.

Тема 9. Обмінний курс та закордонні валютні ринки

Мета: визначити сутність, види та причини міграції робочої сили, встановити сучасний стан міграційних процесів в світі, встановити напрями регулювання міжнародної трудової міграції та світового ринку праці.

План

1. Облікові ставки та міжнародні трансакції.
2. Закордонні грошові ринки.
3. Попит на закордонні грошові активи.
4. Рівновага на закордонних грошових ринках.

Запитання для перевірки знань:

1. Що таке колективні валюти? Визначте їх функції та відмінності від звичайних валют.
2. Визначте умови перетворення національних грошей у ключові, резервні валюти.
3. Яким чином має змінитися курс національної валюти, щоб збільшився товарний експорт? Чому?
4. У чому Ви бачите головну загрозу короткострокових факторів, які впливають на валютний курс?
5. Охарактеризуйте сутність та наслідки дисконтної політики.

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте позицію України на світоому грошовому ринку.

Тема 10. Кількість грошей, відсоткові ставки та обмінні курси

Мета: визначити сутність монетарної політики та її вплив на формування економічного середовища.

План

1. Рівноважна облікова ставка.
2. Пропозиція грошей та обмінний курс.
3. Інфляція та динаміка обмінного курсу.
4. Інфляційне таргетування.

Запитання для перевірки знань:

1. Що таке рівноважна облікова ставка та яку роль вона відіграє в економіці?
2. Розкрийте сутність та механізм інфляційного таргетування.

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте досвід інфляційного таргетування в Україні. Чи можна вважати його успішним?

Тема 11. Міжнародна валютна система

Мета: визначити сутність та причини глобалізаційних процесів у світі, визначити етапи глобалізації, форми її прояву та наслідки для національних економік.

План

1. Макроекономічні цілі у відкритій економіці.
2. Механізм імпорту інфляції.
3. Макроекономічна взаємозалежність в умовах плаваючих валютних курсів.

Запитання для перевірки знань:

1. Які основні завдання ставляться перед державою в умовах відкритої економіки?
2. Розкрийте механізм імпорту інфляції.
3. Розкрийте механізм взаємозалежності країн в умовах плаваючих валютних курсів?

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте досвід України провадження політики плаваючого валютного курсу: які переваги та недоліки ви можете виділити?

Тема 12. Оптимальні валютні зони

Мета: визначити сутність валютної зони та ознайомитися із теорією оптимальних валютних зон.

План

1. Євро та економічна політика Єврозони.
2. Теорія оптимальних валютних зон.

Запитання для перевірки знань:

1. З якою метою було введено євро.
2. Що таке єврозона?
3. В чому полягає суть теорії оптимальних валютних зон.

Домашнє завдання:

1. Які переваги та недоліки створення валютної зони?

Тема 13. Фінансова глобалізація: можливості та криза

Мета: визначити основні напрями та фактори зовнішньої економічної політики України

План

1. Міжнародний ринок капіталів та вигоди від торгівлі.
2. Міжнародний банкінг та міжнародний ринок капіталів.
3. Регулювання міжнародного банкінгу.

Запитання для перевірки знань:

1. Розкрийте структуру міжнародного ринку капіталів.
2. Охарактеризуйте проблему стабільності банків у міжнародному аспекті.
3. Опишіть проблеми регулювання міжнародного банкінгу.

Домашнє завдання:

1. Яким чином міжнародні фінансові ринки забезпечують розміщення ресурсів та перерозподіл ризиків

Тема 14. Економічне зростання, кризи та реформи країн, що розвиваються

Мета: визначити основні моделі розвитку країн, що розвиваються

План

1. Доходи, багатство та зростання у світовій економіці.
2. Структурні особливості країн що розвиваються.
3. Запозичення та заборгованість країн що розвиваються.
4. Східна Азія: успіх та криза.

Запитання для перевірки знань:

1. Охарактеризуйте проблему зростання, багатства та зростання у світовій економіці.
2. Опишіть основні структурні особливості країн, що розвиваються.
3. Охарактеризуйте проблему запозичень та заборгованості країн, що розвиваються.

Домашнє завдання:

1. Проаналізуйте розвиток країн Азії та сформулюйте основні фактори успіху їх економічного розвитку.

ЖДГУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ.

Критерії оцінювання Модулю № 1

<i>Форма контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Робота на парі	10
Модульна контрольна робота	40
<i>Всього за модуль</i>	<i>50</i>

Критерії оцінювання Модулю № 2

<i>Форма контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Робота на парі	10
Модульна контрольна робота	40
<i>Всього за модуль</i>	<i>50</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 1

<i>Структурна частина картки</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Повне визначення термінів	$5 \times 1 = 5$
Питання, на які дані повні відповіді і наведено приклади	$4 \times 7,5 = 30$
Правильно розв'язана задача	15
Разом	50

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 2

<i>Структурна частина картки</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Повне визначення термінів	$5 \times 1 = 5$
Питання, на які дані повні відповіді і наведено приклади	$4 \times 7,5 = 30$
Разом	15

СТРУКТУРА КАРТОК МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

БІЛЕТ №1

А. Дати визначення наступним термінам (5x2=10 балів):

Експорт, Реімпорт, Мито, Політика вільної торгівлі, Квота

Б. Дати повну відповідь на питання (4x15=60 балів):

- 1. Національні економіки та їх систематизація за різними ознаками**
- 2. Нетарифні обмеження міжнародної торгівлі**
- 3. Протекціонізм та його види**
- 4. Зміна характеру спеціалізації країн світу в II половині ХХ століття: причини та наслідки**

В. Вирішити задачу (1x30=30 балів):

Україна вводить тариф на експорт зерна в розмірі 17 дол за тону. На підставі наведених даних розрахуйте наступні величини:

	Без тарифу	З тарифом
Світова ціна на зерно	150 дол за 1 т	150 дол за 1 т
Обсяг внутрішнього споживання	6 млн. т	9 млн. т
Обсяг внутрішнього виробництва	25 млн. т	22 млн. т

- а) вираш українських споживачів від введення тарифу;
- б) втрати українських виробників від введення тарифу;
- в) розмір надходжень до державного бюджету від тарифних зборів;
- г) чистий ефект від введення експортного мита на зерно для національного добробуту України.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення загального балу.

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю виставляється в екзаменаційну відомість.

3. У разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в екзаменаційну відомість за національною шкалою виставляється оцінка “не зараховано” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS). Складання іспиту оцінюється в 100 балів та проводиться за направленням з деканату.

Критерії оцінювання залікової роботи

<i>Структурна частина картки</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Повне визначення термінів	5×2=10
Питання, на які дані повні відповіді і наведено приклади	4×15=60
Правильно розв’язана задача	30
Разом	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Бали</i>
A	Відмінно	90 – 100
B	Добре	82 – 89
C		74 – 81
D	Задовільно	64 – 73
E		60 – 63
FX	Незадовільно	35 – 59
F		1 – 34

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОЇ КАРТКИ
БІЛЕТ №1

А. Дати визначення наступним термінам (5x2=10 балів):
Експорт, Реімпорт, Мито, Політика вільної торгівлі, Квота

- Б. Дати повну відповідь на питання (4x15=60 балів):*
- 5. Національні економіки та їх систематизація за різними ознаками**
 - 6. Нетарифні обмеження міжнародної торгівлі**
 - 7. Протекціонізм та його види**
 - 8. Зміна характеру спеціалізації країн світу в II половині XX століття: причини та наслідки**

В. Вирішити задачу (1x30=30 балів):
Україна вводить тариф на експорт зерна в розмірі 17 дол за тону. На підставі наведених даних розрахуйте наступні величини:

	Без тарифу	З тарифом
Світова ціна на зерно	150 дол за 1 т	150 дол за 1 т
Обсяг внутрішнього споживання	6 млн. т	9 млн. т
Обсяг внутрішнього виробництва	25 млн. т	22 млн. т

- а) вииграш українських споживачів від введення тарифу;
- б) втрати українських виробників від введення тарифу;
- в) розмір надходжень до державного бюджету від тарифних зборів;
- г) чистий ефект від введення експортного мита на зерно для національного добробуту України.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна**

1. Міжнародні економічні відносини : у 2 ч. Ч. 1: [навчальний посібник] / Л. Б. Шостак, А. А. Олешко, О. І. Дікарев, О. С. Бадрак; Національний університет державної по- даткової служби України. – Ірпінь: Видавництво НУДПСУ, 2016. – 489 с. (доступно за посиланням

http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/308/1/272_IR.pdf)

Допоміжна

2. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І.В. Амеліна. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 256 с.

3. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин.

4. Економічна інтеграція України у світове господарство: кол. монографія / За ред. І. М. Посохова, П. Г. Перерви, О. Д. Матросова, В. Г. Дюжева, В. О. Матросової. – Харків : НТУ «ХП», 2016. – 450 с.

5. Krugman, Paul R. International economics: theory & policy / Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc J. Melitz. – 9th ed., 2012, 736 p.

6. Dunn Robert M. Jr., Mutti John H. International Economics. Sixth edition. Taylor & Francis e-Library, 2004.

7. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А.С. Філіпенко. – К. : Либідь, 2008. – 408 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ІНТЕРНЕТ

1. Офіційний сайт групи Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>

2. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>

3. Офіційний сайт ОЕСР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/>

4. Офіційний сайт ООН. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org>

5. Офіційний сайт Світового економічного форуму. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.weforum.org>

6. Офіційний сайт Світової організації торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org/index.htm>

7. Офіційний сайт ЮНКТАД. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctad.org>

8. International migration outlook 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.oecd.org/migration/international-migration-outlook-1999124x.htm>

9. International Organization for Migration [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iom.int/>

ЖДГУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

10. VoxUkraine. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://voxukraine.org>
11. World Development Indicators [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org/data-catalog/world-development-indicators/>
12. World Economic Outlook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2017/update/01/>
13. World Investment Reports [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unctad.org/en/pages/DIAE/World%20Investment%20Report/WIR-Series.aspx>
14. World Migration Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iom.int/world-migration-report>
15. World Trade Report [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wto.org/english/res_e/reser_e/wtr_arc_e.htm